[2024] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 830: 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ 630

ਕੇ. ਅਰੁਮੁਗਮ

ਬਨਾਮ

ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਦਿ

(2012 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2842-2848)

08 ਅਗਸਤ 2024

[ਬੀ.ਵੀ. ਨਾਗਰਥਨਾ* ਅਤੇ ਨੋਂਗਮੀਕਾਪਮ ਕੋਟਿਸਵਰ ਸਿੰਘ, ਜੇਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲਾਟਰੀ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਤੋਂ ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਲਾਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਟਰੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਪ੍ਰਮੋਟਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਛੋਟ ਵਾਲੀ ਦਰ 'ਤੇ ਖਰੀਦੀਆਂ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ। ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994 ਦੀ ਧਾਰਾ 65(105)(ਜੈਡਜੈਡਬੀ) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 65(19)(ii) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰੇਗੀ।

ਹੈੱਡਨੋਟਸ

ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994-5.65(19)(ii) ਆਰ/ਡਬਲਯੂ ਐਸ.65(105)(ਜੇਡਜੇਡਬੀ) - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ, ਸਰਵਿਸ ਟੈਕਸ ਰੇਂਜ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ, ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ 'ਵਪਾਰ ਸਹਾਇਕ ਸੇਵਾ' ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-ਸ਼ੁੱਧਤਾ:

ਫੈਸਲਾ: ਸਨਰਾਈਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਟਸ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਦਾਅਵਿਆਂ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ-ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994 ਦੀ ਧਾਰਾ 65 ਦੀ ਧਾਰਾ (19) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਪਾਰਕ ਸਹਾਇਕ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਟੈਕਸ (i) ਕਿਸੇ ਚੰਗੀ ਜਾਂ ਬਜ਼ਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਗਾਹਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਤੇ (ii) ਕਲਾਇੰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਜਾਂ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ - ਮਾਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994 ਦੀ ਧਾਰਾ 65 ਦੀ ਧਾਰਾ (50) ਵਿੱਚ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਐਕਟ, 1930 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (7) ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ-"ਗੁਡਸ ਮਨੀ" ਦੀ ਸਮੀਕਰਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਯੋਗ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਐਕਟ, 1930 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (7) ਅਧੀਨ ਸਮੀਕਰਨ ਮਾਲ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ, ਉਹ ਵੀ

ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994 ਦੀ ਧਾਰਾ 65 ਦੀ ਧਾਰਾ (50) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ-ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994 ਦੀ ਧਾਰਾ 65 ਦੀ ਧਾਰਾ (19)(i) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਣਗੇ- ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਉਪ-ਉਪਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ। ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994 ਦੀ ਧਾਰਾ 65, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ - ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 65 ਦੀ ਧਾਰਾ 19(ii) ਦੇ ਤਹਿਤ 16.05.2008 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ "ਮਾਲ" ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਉਪ-ਉਪਯੋਗ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994 ਦੀ ਧਾਰਾ 65, ਇਸ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994 ਦੀ ਧਾਰਾ 65 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ii) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ ਲਾਟਰੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਆਂ) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਸਾਦੇ ਪੜ੍ਹਣ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ (ਲਾਟ) ਤੋਂ ਸਹੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਮੋਟਰ ਜਾਂ ਲਾਟਰੀਆਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਗਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਜਾਂ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਲਾਟਰੀ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਰਾਜ-ਲਾਟਰੀ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲੀਆ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਹੈ, ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ, ਸ਼ੰਕਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੱਖ ਪਾਠ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਉਲਟ ਜੋ ਕਿ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸਹਾਇਕ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਨਰਾਈਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਟਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਉਲਟ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994 ਦੀ ਧਾਰਾ 65 ਦੀ ਧਾਰਾ (50) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ - ਉਕਤ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੂੰ 01.07.2010 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਇਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਲਈ ਹਰ ਸਮੇਂ ਤੱਕ 01.07.2010-ਇਸ ਲਈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 65 ਦੀ ਧਾਰਾ (19) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (i) ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994 ਦੀ ਧਾਰਾ 65 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ii) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਸ ਨੂੰ 16.05.2010 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਗਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਜਾਂ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ, ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸਹਾਇਕ ਸੇਵਾ ਸੀ। [ਪਾਰਾ 6.7, 6.8, 6.9, 6.10]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

ਸਨਰਾਈਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਟਸ ਬਨਾਮ ਸਰਕਾਰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਐਨਸੀਟੀ [2006] ਸਪਲਾਈ. 1 ਐਸਸੀਆਰ 421: (2006) 5 ਐਸਸੀਸੀ 603 - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994; ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 2008; ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ; ਲਾਟਰੀਜ਼ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1998; ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਲਾਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਔਨਲਾਈਨ ਲਾਟਰੀਆਂ (ਨਿਯਮ) ਨਿਯਮ, 2003; ਲਾਟਰੀਜ਼ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1998; ਪੇਪਰ ਲਾਟਰੀਜ਼ ਐਕਟ, 2005 'ਤੇ ਕੇਰਲ ਟੈਕਸ; ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਐਕਟ, 1930.

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਸੈਕਸ਼ਨ 65(19)(ii) ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994 ਦੀ ਧਾਰਾ 65(105)(ਜੈਡਜੈਡਬੀ) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ; ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994 ਦੀ ਧਾਰਾ 65 ਦੀ ਧਾਰਾ (50); ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ; ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਦਾਅਵਾ; ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸਹਾਇਕ ਸੇਵਾ; ਸੇਵਾ ਟੈਕਸ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਜਾਂ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ।

ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਕੇਸ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2012 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2842-2848

2009 ਦੇ ਡਬਲਯੂਪੀਸੀ ਨੰਬਰ 25131 ਅਤੇ 26123 ਅਤੇ ਡਬਲਯੂਪੀਸੀ ਨੰ. 6263, 7618, 11585, 13443 ਅਤੇ 29490 ਵਿੱਚ ਏਰਨਾਕੁਲਮ ਵਿਖੇ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 19.08.2011 ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

ਨਾਲ

2012 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2781, 2782, 2783, 2841, 2829-2840, ਅਤੇ 2024 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 9993

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰੀ

ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਬੈਨਰਜੀ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ., ਐਸ. ਗਣੇਸ਼, ਜਾਰਜ ਪੁਨਥੋਤਮ, ਅਰਿਜੀਤ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵ., ਬੀ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਮੈ. ਪਾਰੇਖ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਗੌਤਮ ਨਾਰਾਇਣ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਸਮਿਤਾ ਸਿੰਘ, ਅਨਿਰੁਧ ਆਨੰਦ, ਤੁਸ਼ਾਰ ਨਾਇਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੋਹਿਣੀ ਮੂਸਾ, ਮੁਕੁੰਦ ਰਾਓ, ਨਿਪੁਨ ਕਤਿਆਲ, ਅਤੁਲ ਸ਼ੰਕਰ ਵਿਨੋਦ, ਦਲੀਪ ਪਿੱਲੈ, ਕੰਨਨ ਗੋਪਾਲ ਵਿਨੋਦ, ਐੱਮ.ਪੀ. ਵਿਨੋਦ, ਚਿਰਾਗ ਐੱਮ. ਸ਼ੈਫ, ਰਾਜਾਵਦ ਕੁਮਾਰ, ਡੀ. ਮਰੋਰੀਆ, ਏ.ਆਰ. ਮਾਧਵ ਰਾਓ, ਅਰਜੁਨ ਗਰਗ, ਆਕਾਸ਼ ਨੰਦੋਲੀਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਗੁਨ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕ੍ਰਿਤੀ ਗੁਪਤਾ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਊਸ਼ਾ ਨੰਦਿਨੀ ਵੀ., ਬੀਜੂ ਪੀ. ਰਮਨ, ਜੌਨ ਥਾਮਸ ਅਰਕਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿਸ਼ਾ ਬਾਗਚੀ, ਸ਼ੁਭੇਂਦੂ ਆਨੰਦ, ਮੇਰੂ ਸਾਗਰ ਸਮੰਤਰਾਏ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਕਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਗੁਰੂ ਮੁੰਦਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਕੇਰ, ਸ. ਅੰਗਾਰਾ, ਰਾਘਵੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਆਨੰਦ ਕੁਮਾਰ ਦੂਬੇ, ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਵਰਮਾ, ਸਿਮੰਤਾ ਕੁਮਾਰ, ਮਨੀਸ਼ ਪਾਠਕ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਸ਼ਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਦੇਵਵਰਤ ਸਿੰਘ, ਜੈਨੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਵਰੁਣ ਸਿੰਘ, ਸਮੀਰ ਅਭਯੰਕਰ, ਕੁਸ਼ਾਗਰਾ ਅਮਨ, ਆਕਾਸ਼ ਠਾਕੁਰ, ਰਾਹੁਲ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਯੂਸ਼ੀ ਬਾਂਸਲ, ਮੈਸ. ਅਰਪੁਥਮ ਅਰੁਣਾ ਐਂਡ ਕੰ., ਸੀ.ਕੇ. ਸਾਸੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੀਨਾ ਕੇ ਪੌਲੋਸ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੁਪ੍ਰਿਆ, ਐਡਵ. ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ.

ਕੇ. ਅਰੁਮੁਗਮ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਦਿ

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ/ਹੁਕਮ

ਨਿਰਣਾ

ਨਗਰਨਾਥਨਾ, ਜੇ.

2012 ਦੇ SLP (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 21584 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੁੱਟੀ।

2. ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਸਿੱਕਮ ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਦੀਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਮਿਤੀ 03.07.2010 ਅਤੇ 19.08.2011 ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਲਾਂਕਣਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

3. ਕੇ. ਅਰੁਮੁਗਮ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਵਿੱਚ, ਸੀ.ਏ. 2012 ਦੇ ਨੰਬਰ 2842-2848, ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤਿਰੂਵਨੰਤਪੁਰਮ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਲਾਟਰੀਆਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲਾਟਰੀ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਤੋਂ ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਲਾਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਟਰੀਆਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਪ੍ਰਮੋਟਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਛੋਟ ਵਾਲੀ ਦਰ 'ਤੇ ਖਰੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਖਰੀਦ ਸਿੱਧੇ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਭਾਵ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਨੀਤੀ ("ਸਾਰੇ ਵੇਚੇ ਗਏ ਆਧਾਰ") ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਥੋਕ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਵੀ ਸਿੱਧੇ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਪ੍ਰਮੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੇ ਅੰਤਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮੁਨਾਫਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕੇਰਲ ਵਿੱਚ ਲਾਟਰੀਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਲਾਟਰੀਜ਼ ਅਤੇ ਔਨਲਾਈਨ ਲਾਟਰੀਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਨਿਯਮ, 2003 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਲਾਟਰੀਜ਼ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1998 ਦੀ ਧਾਰਾ 12(3) ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਲਾਟਰੀਜ਼ ਐਕਟ, 2005 ਉੱਤੇ ਕੇਰਲਾ ਟੈਕਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ।

3.1 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ, ਸਰਵਿਸ ਟੈਕਸ ਰੇਂਜ, ਪਲੱਕੜ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਮੇਟੂਪਲਯਾਮ ਸਟ੍ਰੀਟ, ਪਲੱਕੜ-1, ਕੇਰਲ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 'ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸਹਾਇਕ ਸੇਵਾ' ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲ 2003 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਟਰੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ ਅਤੇ ਹਾਰਡ ਡਿਸਕਾਂ ਸਮੇਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

3.2 ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 65 (19) (ii) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਫੇਸ ਵੈਲਿਊ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਮੁਨਾਫਾ ਟੈਕਸਯੋਗ ਸੇਵਾ ਦਾ ਗਠਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ. ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਟੈਕਸਯੋਗ ਸੇਵਾ ਦਾ ਗਠਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਸੰਯੁਕਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਾਲ 2008 ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਨੇ ਮੁੱਖ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਧਾਰਨਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸਨਰਾਈਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਟਸ ਬਨਾਮ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸੇਵਾ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਐਨਸੀਟੀ, (2006) 5 ਐਸਸੀਸੀ 603 ("ਸਨਰਾਈਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਟਸ") ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ ਮਾਲ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਦਾਅਵੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 19.08.2011 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

3.3 ਤਾਸ਼ੀ ਡੇਲੇਕ ਗੇਮਿੰਗ ਸੋਲ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਐਨਆਰ ਬਨਾਮ. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਆਰ.ਐਸ., ਸੀ.ਏ. 2012 ਦੇ ਨੰਬਰ 2781, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਿੱਕਮ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ 16.08.05 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 2008 ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਧਾਰਾ 65(19)(ii) ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਿੱਕਮ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ 24.08.2001 ਨੂੰ ਲਾਟਰੀਜ਼ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1998 ਦੀ ਧਾਰਾ 4(ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਕਤ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਆਨਲਾਈਨ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਨੂੰਨੀ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਸਿੱਕਮ ਰਾਜ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਲਾਟਰੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਚੂਨ ਮੁੱਲ (ਐਮਆਰਪੀ) ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਥੋਕ ਵਿੱਚ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ ਖਰੀਦੀਆਂ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਫਿਰ ਟਿਕਟਾਂ ਵਿਤਰਕਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚੀਆਂ, 1% ਦਾ ਮਾਰਜਿਨ ਜੋੜ ਕੇ, ਜਿਸ ਨੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਟਿਕਟਾਂ ਰਿਟੇਲਰਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਐਮਆਰਪੀ 'ਤੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ।

3.4 ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ 07.07.2009 ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫਿਸ, ਗੰਗਟੋਕ ਰੇਂਜ, ਗੰਗਟੋਕ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਫਾਰਮ ਐਸਟੀ-1 ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀ "ਵਪਾਰ ਸਹਾਇਕ ਸੇਵਾ" ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੇਵਾ ਟੈਕਸ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 2008 ਦੀ ਧਾਰਾ 65(19) (ii) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੇਵਾ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਚਾਰ ਮਿਤੀ 07.07.2009 ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, 2009 ਦਾ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ.(ਸੀ) ਨੰਬਰ 21 ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਗੰਗਟੋਕ ਵਿਖੇ ਸਿੱਕਮ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 07.07.2009 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

65(19)(ii) ਫਾਇਨਾਂਸ ਐਕਟ, 2008 ਦੁਆਰਾ ਪਾਈ ਗਈ। 03.07.2010 ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਿੱਕਮ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

3.5 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਿੱਧੀ ਖਰੀਦ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 2008 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੇ ਗਏ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994 ਦੀ ਧਾਰਾ 65(19)(ii) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਰੱਕੀ ਜਾਂ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੇਵਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਭੂਟਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ।

3.6 ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਲਾਟਰੀਆਂ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਸਿੱਕਮ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮਿਤੀ 24.08.2001, ਅਤੇ 20301, 2001, 2001 ਅਤੇ ਸਿੱਕਮ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸੋਧਾਂ ਅਤੇ ਜੋੜਾਂ ਸਮੇਤ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੈ। 18.11.2005 ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਸਰਲ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਥੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਲਾਹ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਲਾਟਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਆਯੋਜਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਸੀ, ਔਨਲਾਈਨ ਲਾਟਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਕਮ ਰਾਜ ਨੂੰ 10 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸਾਲਾਨਾ ਦਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯਕੀਨੀ ਮਾਲੀਆ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

3.7 ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਲਾਟਰੀ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਲਾਟਰੀਆਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਲਾਟਰੀ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਟਾਕਿਸਟਾਂ ਅਤੇ ਵਿਤਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ।

3.8 ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜੋ ਗਤੀਵਿਧੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਉਹ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994 ਦੀ ਧਾਰਾ 65(19) ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਸਹਾਇਕ ਸੇਵਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਸੇਵਾ ਟੈਕਸ ਲਈ ਚਾਰਜਯੋਗ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

3.9 ਸਿੱਕਮ ਅਤੇ ਕੇਰਲਾ ਦੀਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਵਿਸ ਟੈਕਸ

ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸਹਾਇਕ ਸੇਵਾ ਦੇ ਨਾਮਕਰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ 'ਤੇ ਵਸੂਲੀਯੋਗ. ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਪੀਲ

4. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ. ਗਣੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਏ.ਆਰ. ਮਾਧਵ ਰਾਓ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅਰਿਜੀਤ ਪ੍ਰਸਾਦ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਈ ਸਿੱਖੇ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਨੁਕਤੇ:
5. ਸਬੰਧਤ ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਲਾਹ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ:

1. ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994 ਦੀ ਧਾਰਾ 65(105)(ਜੈਡਜੈਡਬੀ) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 65(19)(ii) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰੇਗੀ? ਜੇਕਰ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਿਹੜੀ ਰਾਹਤ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ?
2 ਕੀ ਹੁਕਮ?

6. ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝਣ ਲਈ, ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994 (ਜੋ ਕਿ ਵਪਾਰਕ ਸਹਾਇਕ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਟੈਕਸ, ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣਾ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋਵੇਗਾ।

6.1 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਨੁਛੇਦ 246 ਕੇਂਦਰੀ (ਸੰਸਦ) ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸੂਚੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਸੂਚੀ 1 - ਯੂਨੀਅਨ ਸੂਚੀ, ਸੂਚੀ 2 ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਅਤੇ ਸੂਚੀ 3 ਸਮਕਾਲੀ ਸੂਚੀ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 246 ਨੂੰ ਕੱਢਣਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ:
246. ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ।
(1) ਧਾਰਾਵਾਂ (2) ਅਤੇ (3) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ (ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ "ਸੰਘ ਸੂਚੀ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਵਿੱਚ ਸੂਚੀ । ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ।
(2) ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸੰਸਦ, ਅਤੇ, ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਵੀ,

ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ (ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ "ਸਮਕਾਲੀ ਸੂਚੀ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਵਿੱਚ ਸੂਚੀ III ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ।

(3) ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ (ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ "ਰਾਜ ਸੂਚੀ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਵਿੱਚ ਸੂਚੀ II ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਰਾਜ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ।

(4) ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਕੋਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।"

6.2 ਅਨੁਛੇਦ 248 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"248. ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ।

(1) ਅਨੁਛੇਦ 246A ਦੇ ਅਧੀਨ, ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਸਮਵਰਤੀ ਸੂਚੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

(2) ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ।"

ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੰਸਦ ਕੋਲ ਰਾਖਵੀਂ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਮਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।

6.3 ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 248 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੰਦਰਾਜ਼ 97 ਸੂਚੀ 1 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ:

"97. ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਮਾਮਲਾ ਜੋ ਸੂਚੀ II ਜਾਂ ਸੂਚੀ III ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਟੈਕਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।"

ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਸੂਚੀ I ਦੀ ਐਂਟਰੀ 92-ਸੀ ਜੋ ਸੇਵਾਵਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ (ਅਸੀ-ਅੱਠ)

ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2003, ਪਰ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 16.09.2016 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨ (ਇੱਕ ਸੌ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2016 ਦੁਆਰਾ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ । ਦੀ ਐਂਟਰੀ 97 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸੇ ਸੰਵਿਧਾਨ (ਇੱਕ ਸੌ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2016 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਆਰਟੀਕਲ 246A ਨੂੰ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਟੈਕਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

6.4 ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ, ਐਂਟਰੀਆਂ 33 ਅਤੇ 34 ਸੂਚੀ ॥ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਐਂਟਰੀ 62 ਸੂਚੀ ॥ (ਰਾਜ ਸੂਚੀ) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਖੜ੍ਹੀ ਸੀ, ਮਨੋਰੰਜਨ, ਮਨੋਰੰਜਨ, ਸੱਟੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਜੂਏ ਆਦਿ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਸਮੇਤ ਲਗਜ਼ਰੀ ਵਸਤਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਉਕਤ ਐਂਟਰੀ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 16.09.2016 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਾਲ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਐਂਟਰੀ ਨੂੰ ਕੱਢਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ 01.07.2010 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਸੂਚੀ ॥ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ 33 ਅਤੇ 34 ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਐਂਟਰੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀਆਂ ਹਨ:

"33. ਥੀਏਟਰ ਅਤੇ ਨਾਟਕੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ; ਸੂਚੀ । ਦੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ 60 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿਨੇਮਾ; ਖੇਡਾਂ, ਮਨੋਰੰਜਨ ਅਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ।

34. ਸੱਟੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਜੂਆ."

6.5 ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994 ਵੱਲ ਮੁੜਨਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਆਇ V ਜੋ ਸਰਵਿਸ ਟੈਕਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਜੋ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

"65. ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ। ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੰਦਰਭ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ।

65(19) "ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸਹਾਇਕ ਸੇਵਾ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ, ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸੇਵਾ,

(1) ਉਤਪਾਦਕ ਜਾਂ ਗਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਜਾਂ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ; ਜਾਂ

(ii) ਗਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਜਾਂ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ; ਜਾਂ

ਵਿਆਖਿਆ।-ਸ਼ੰਕਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਵਾਰਣ ਲਈ, ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ

ਉਪ-ਧਾਰਾ, "ਗਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਜਾਂ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ" ਵਿੱਚ ਗਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ, ਸੰਚਾਲਿਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਚਾਰਿਤ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਮ ਨਾਲ, ਲਾਟਰੀ, ਲੋਟੋ, ਬਿੰਗੋ ਸਮੇਤ, ਔਨਲਾਈਨ ਸੰਚਾਲਿਤ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਮੌਕੇ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਜਾਂ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਸੇਵਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ;

(iii) ਗਾਹਕ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਗਾਹਕ ਦੇਖਭਾਲ ਸੇਵਾ; ਜਾਂ

(iv) ਵਸਤੂਆਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ, ਜੋ ਕਿ ਗਾਹਕ ਲਈ ਇਨਪੁੱਟ ਹਨ; ਜਾਂ

ਵਿਆਖਿਆ।- ਸੰਦੇਹ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਹੈ

ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, "ਇਨਪੁਟਸ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਗਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ;

(v) ਗਾਹਕ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਮਾਲ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ; ਜਾਂ

(vi) ਗਾਹਕ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸੇਵਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ; ਜਾਂ

(vii) ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (i) ਤੋਂ (vi) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਲਈ ਇੱਕ ਸੇਵਾ ਇਤਫਾਕਿਕ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਿਲਿੰਗ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਚੈੱਕਾਂ ਦੀ ਉਗਰਾਹੀ ਜਾਂ ਰਿਕਵਰੀ, ਭੁਗਤਾਨ, ਖਾਤਿਆਂ ਦਾ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਰਿਮਿਟੈਂਸ, ਵਸਤੂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਸੰਭਾਵੀ ਗਾਹਕ ਜਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਵਿਕਾਸ, ਜਨਤਕ ਸੰਬੰਧ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਜਾਂ ਨਿਗਰਾਨੀ,

ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਐਕਸਾਈਜ਼ਯੋਗ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ "ਨਿਰਮਾਣ" ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 65(50) "ਮਾਲ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਜੋ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਐਕਟ, 1930 (1930 ਦਾ 3) ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (7) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 66. ਸਰਵਿਸ ਟੈਕਸ ਦਾ ਚਾਰਜ - ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ), (ਡੀ), (ਈ), (ਐਫ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਟੈਕਸਯੋਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਬਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਟੈਕਸ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾ ਟੈਕਸ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। (g.) (h), (i), (j), (k), (l), (m), (n), (o), (p), (q), (r), (s), (t), (u), (v), (w), (x), (y), (z), (za) (zv) (zw) (zx) (zy) (zz) (zza) (zzzz), (zzzd), (gzzzz), (gzzzz), (zzz), (zzz) (zzzz), (zzzzk), (zzzl), (zzzzm), (zzzzn), (zzzo), (zzzzp), (zzzq), (zzzz), (zzzz), (zzzz), (zzzz), (zzzz), (zzzz), (zzzz), (zzzz), (zzzz), (zzzz), (zzzz), (zzzzzz), (zzzzzz), (zzzzzz), (zzzzzz), (zzzzzz), (zzzz), (zzzz), (zzzz), (zzzz), (zzzz), (zzzz), (zzzz), (zzzz) (zzzzi), (zzzzj), (zzzzk), (zzzzi), (zzzzm), (zzzzn), (zzzzo), (zzzzp) (zzzzq)। (zzzzr), (zzzzs), (zzzzł), (zzzzu), (zzzzv) ਅਤੇ (zzzzw)] ਧਾਰਾ 65 ਦੀ ਧਾਰਾ (105) ਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 65(105) "ਟੈਕਸਯੋਗ ਸੇਵਾ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸੇਵਾ,

(ਏ) xxx

(ਜੈਡਜੈਡਬੀ) ਕਿਸੇ ਗਾਹਕ ਨੂੰ, ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸਹਾਇਕ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ;"

6.6 ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994 ਦੀ ਧਾਰਾ 65(50) ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਐਕਟ, 1930 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੇ ਕਲਾਜ਼ (7) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਸਮਾਨ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਐਕਟ, 1930 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (7) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"2. ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ। ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇ ਜਾਂ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਵਿਰੋਧੀ ਨਾ ਹੋਵੇ,

(7) "ਮਾਲ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਦਾਅਵਿਆਂ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਟਾਕ ਅਤੇ ਸ਼ੇਅਰ, ਵਧ ਰਹੀ ਫਸਲ, ਘਾਹ ਅਤੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਣਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਤੋੜਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ,"

(ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਰੇਖਾਂਕਿਤ)

6.7 ਸਨਰਾਈਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਟਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰੂਮਾ ਪਾਲ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ, ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਦਾਅਵਿਆਂ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਪੈਰੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

"40. ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ ਬੀਮੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਭੰਗ ਹੋਈ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੇ ਖਾਤੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਭਾਈਵਾਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ (ਦੇਖੋ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਾਰਦਾ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ [(1972) 2 ਐਸਸੀਸੀ 877], ਪੀ. 880 ਏ 'ਤੇ ਐਸਸੀਸੀ' ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ)। ਦਾਅਵਾ (ਬਿਹਾਰਵ ਰਾਜ। ਮਹਾਰਾਜਾਧੀਰਾਜਾ ਸਰ ਕਾਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ [(1952) 1 ਐਸਸੀਸੀ 528: 1952 ਐਸਸੀਆਰ 889], ਐਸਸੀਆਰ at p. 910 ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਫਣਿੰਦਰਾ ਚੱਕਰਵਰਤੀ [ਏਆਈਆਰ 1935 ਕੈਲ 756: 40 ਸੀਡਬਲਯੂਐਨ) ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਰਕਮ ਦੀ ਟਿਕਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਾਅਵਾ.

41. ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟ ਦਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਮਹਿਜ਼ ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਟੁਕੜਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮੁੱਲ ਇਸ ਤੱਥ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਮੌਕੇ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਮੁੱਲ ਦਾ ਇਨਾਮ ਜਿੱਤਣ ਦੇ ਸ਼ਰਤੀਆ ਲਾਭ ਲਈ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਟੋਕਨ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਚ. ਅਨਰਾਜ [(1986) 1 ਐਸਸੀਸੀ 414: 1986 ਐਸਸੀਸੀ (ਟੈਕਸ) 190] ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟ ਕਾਗਜ਼ ਜਾਂ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਦੀ ਇੱਕ ਪਰਚੀ ਹੈ ਜੋ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

42. ਵੈਬਸਟਰ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼, ਸਥਾਈ ਐਡ., ਵੋਲ. 25-ਇੱਕ ਪੂਰਕ "ਟਿਕਟ" ਨੂੰ "ਇੱਕ ਪ੍ਰਿੰਟਿਡ ਕਾਰਡ ਜਾਂ ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਥੀਏਟਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ, ਰੇਲਗੱਡੀ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋਣਾ, ਦਾਅਵਾ

ਜਾਂ ਖਰੀਦ, ਆਦਿ।" ਸੇਸ਼ਾ ਅਈਅਰ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਈਅਰ [ਏਆਈਆਰ 1936 ਮੈਡ 225 : ਆਈਐਲਆਰ 59 ਮੈਡ 562 (ਐਫਬੀ)] ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ: (ਏਆਈਆਰ ਪੰਨਾ 227)

"ਬੇਸ਼ੱਕ ਟਿਕਟਾਂ ਸਿਰਫ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਮੌਕੇ ਦੇ ਟੋਕਨ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਮੌਕੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਲਾਟਰੀ ਦਾ ਸਾਰ ਹੈ."

43. ਟਿਕਟ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਰੇਲਵੇ ਟਿਕਟ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਰੇਲਵੇ ਦੁਆਰਾ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸਲ ਟਿਕਟ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸੰਪੱਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਇਕ ਵਾਅਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ (ਕਿਹਾ ਬਨਾਮ ਬੱਟ [(1920) 3 ਕੇਬੀ 497: 1920 ਸਾਰੇ ਈਆਰ ਰਿਪ 232])। ਰੇਲਵੇ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਿਨੇਮਾ ਦੇਖਣ ਲਈ ਟਿਕਟ ਜਾਂ ਪੈਨ ਬ੍ਰੋਕਰ ਦੀ ਟਿਕਟ ਟਿਕਟ ਦੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਯਾਦ ਪੱਤਰ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਸਾਡੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਟਿਕਟਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟਿਕਟ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟ ਨੂੰ ਮਾਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

44. ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਹੜਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ? ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟ ਖਰੀਦਣ 'ਤੇ, ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਇਨਾਮੀ ਰਾਸ਼ੀ ਵਿਚ ਸ਼ਰਤੀਆ ਵਿਆਜ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਐਕਟ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ "ਮਾਲ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਐਚ. ਅਨਰਾਜ [(1986) 1 ਐਸਸੀਸੀ 414: 1986 ਐਸਸੀਸੀ (ਟੈਕਸ) 190] ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਮੌਕਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਨਾਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸੀ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੀ.ਆਰ. ਇੰਟਰਪ੍ਰਾਈਜਿਜ਼ ਬਨਾਮ

ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ. [(1999) 9 ਐਸਸੀਸੀ 700] ਐਚ. ਅਨਰਾਜ [(1986) 1 ਐਸਸੀਸੀ 414: 1986 ਐਸਸੀਸੀ (ਟੈਕਸ) 190] ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੀ. 746, ਪੈਰਾ 52)

"52. ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਤੱਤ ਮਿਲਦੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, (i) ਇਨਾਮ, (ii) ਮੌਕਾ, ਅਤੇ (i) ਵਿਚਾਰ। ਇਸਲਈ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਨਾਮ ਲਈ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਜੋਗ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਟਿਕਟ ਦੀ ਕੀਮਤ ਹੈ।"

51. ਇਸਲਈ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਐਚ. ਅਨਰਾਜ [(1986) 1 ਐਸਸੀਸੀ 414: 1986 ਐਸਸੀਸੀ (ਟੈਕਸ) 190] ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਾਲ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

6.8 ਫਾਈਨੈਂਸ ਐਕਟ, 1994 ਦੀ ਧਾਰਾ 65 ਦੀ ਧਾਰਾ (19) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸਹਾਇਕ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਟੈਕਸ (1) ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਜਾਂ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਤਪਾਦਿਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਗਾਹਕ ਜਾਂ ਮਾਰਕੀਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

6.9 ਮਾਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994 ਦੀ ਧਾਰਾ 65 ਦੀ ਧਾਰਾ (50) ਵਿੱਚ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਐਕਟ, 1930 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (7) ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ "ਮਾਲ" ਸ਼ਬਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਨਰਾਈਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਟਸ ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਦਾਅਵੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਐਕਟ, 1930 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (7) ਅਧੀਨ ਸਮੀਕਰਨ ਮਾਲ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ, ਉਹ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994 ਦੀ ਧਾਰਾ 65 ਦੀ ਧਾਰਾ (50) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਉਣਗੀਆਂ। ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994. ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਦਾਅਵੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਾਲ ਨਹੀਂ ਹਨ

ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994 ਦੀ ਧਾਰਾ 65 ਦੀ ਧਾਰਾ (19) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (i) ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਜਾਂ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਟੈਕਸ ਜੋ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਦਾਅਵੇ ਹਨ, ਉਕਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

6.10 ਇਸ ਸ਼ੰਕੇ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994 ਦੀ ਧਾਰਾ 65 ਦੀ ਧਾਰਾ 19(ii) ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਜਾਂ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, 16.05.2008 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਆਖਿਆ ਉਪਰ ਵੀ ਕੱਢੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸ਼ੰਕਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 65 ਦੀ ਧਾਰਾ (19) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (i) ਵਿੱਚ ਕੀ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਲਾਟਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਦਾਅਵਾ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਮਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਲਾਟਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਅਤੇ "ਮਾਲ" ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994 ਦੀ ਧਾਰਾ 65 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (i) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ 19 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (i) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਲਾਟਰੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਗਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਸੰਗਠਿਤ, ਸੰਚਾਲਿਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਚਾਰਿਤ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਮ ਨਾਲ, ਲਾਟਰੀ, ਲੋਟੋ, ਬਿੰਗੋ ਸਮੇਤ ਔਨਲਾਈਨ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਮੌਕਾ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਜਾਂ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਜਾਂ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਜਾਂ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਲਈ।

ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994 ਦੀ ਧਾਰਾ 65 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ii) ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (i) ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਦਾਅਵਿਆਂ ਵਜੋਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ(ਆਂ) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਣ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਮੋਟਰਾਂ ਜਾਂ ਲਾਟਰੀਜ਼ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਤੋਂ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਖਰੀਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਲਾਇੰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਜਾਂ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵ ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ। ਲਾਟਰੀ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਆਮਦਨ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਹੈ। ਗਾਹਕ, ਭਾਵ, ਰਾਜ ਲਾਟਰੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੌਰਾਨ ਸੇਵਾ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿੱਤ ਦੀ ਧਾਰਾ 65 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ() ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ

ਐਕਟ, 1994 ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਮੰਨ ਕੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ii) ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸਕਦਾ ਜੋ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (i) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਸਮਾਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਐਕਟ, 1930 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(7) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਮੁੱਖ ਉਪਬੰਧ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਇਨਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਯੰਤਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ)। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਗਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਜਾਂ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵ, ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ। ਲਾਟਰੀ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨਾ ਜੋ ਕਿ ਮੌਕਾ ਦੀ ਖੇਡ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਇੱਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੇਵਾ। ਉਕਤ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦਾ ਇੱਕ ਲਾਭ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਰਾਜ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਮਾਲੀਆ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ। ਇਹ ਗਤੀਵਿਧੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵੇਚੀਆਂ ਗਈਆਂ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਥੇ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬੋਝ ਇੱਥੇ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ/ਖੇਤਰੀ ਸਟਾਕਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਭ ਲਈ ਵੇਚਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994 ਦੀ ਧਾਰਾ 65 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ii) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਇੱਥੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਚਾਰ ਜਾਂ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ, ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ, ਰਾਜ ਕੋਈ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਵਾਧੂ ਮਾਲੀਆ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਲਾਟਰੀ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਲਾਟਰੀ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਲਾਟਰੀਜ਼ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ - ਰਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਕਤ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵਜੋਂ, ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਟਾਕਿਸਟਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਾਜ ਦੇ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੋਈ 'ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ-ਏਜੰਟ' ਰਿਸ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸਹਾਇਕ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਰਿਸ਼ਤਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿਸੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਜਾਂ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਦੀ ਕੋਈ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਰਾਜ, ਜੋ ਲਾਟਰੀ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ, ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪਾਠ ਨੂੰ ਓਵਰ-ਰਾਈਡ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਜੋ ਸ਼ੰਕਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਜੋ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸਹਾਇਕ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵੀ ਉਲਟ ਹੈ।

ਐਸੋਸੀਏਟਸ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994 ਦੀ ਧਾਰਾ 65 ਦੀ ਧਾਰਾ (50) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ।

ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੂੰ 01.07.2010 ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਕੇਸ 01.07.2010 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 65 ਦੀ ਧਾਰਾ (19) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (i) ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1994 ਦੀ ਧਾਰਾ 65 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ii) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਸ ਨੂੰ 16.05.2008 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸੇਵਾ ਟੈਕਸ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਦੇ ਲਾਭ ਜਾਂ ਲੇਵੀ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਗਾਹਕ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸਹਾਇਕ ਸੇਵਾ ਸੀ'।

7. ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੇ "ਲਾਟਰੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 65 ਦੀ ਧਾਰਾ (50) ਵਿੱਚ 'ਮਾਲ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਐਕਟ, 1930 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (7) ਵਿੱਚ 'ਮਾਲ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 65 ਦੀ ਧਾਰਾ (50) ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਨਰਾਈਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਟਸ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਦਾਅਵੇ ਹਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਵੀ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਜਾਂ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

8. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਮੁਲਾਂਕਣਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਕਮ ਅਤੇ ਕੇਰਲਾ ਦੀਆਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

9. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 265 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਪਰਿਣਾਮੀ ਰਾਹਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

10. ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ 'ਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਮੁਲਾਂਕਣਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਹੈੱਡਨੋਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ: ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ)